

پنجشنبه 2 اردیبهشت 1395 - 13 رجب 1437 - 21 آوریل 2016

ترور «میرزا مصطفی افتخار العلماء آشتیانی» در جریان نهضت مشروطه...

2* اردیبهشت در گذر تاریخ

* ترور «میرزا مصطفی افتخار العلماء آشتیانی» در جریان نهضت مشروطه (1288 ش)
اشاره:

میرزا مصطفی افتخار العلماء آشتیانی متخلص به صهبا در حدود سال 1245 ش برابر با 1282 ق در تهران، در بیت علم و فقاقت و جهاد به دنیا آمد. پدرش آیت الله میرزا محمد حسن آشتیانی، رهبر نامدار نهضت تنباکو در تهران و مورد اعتماد میرزای بزرگ شیرازی در پایتخت بود. میرزا مصطفی پس از اتمام تحصیلات نزد پدر و دیگر اساتید، به اخذ اجتهاد نائل آمد و در جریان نهضت مشروطیت، به این قیام مردمی پیوست.

وی از رهبران مسلم انقلاب مشروطه و مجتهدی مبارز بود. میرزا مصطفی تلاش می نمود تا بتواند بین مشروطه و مشروعه را جمع کند لذا از هر دو گروه کناره گرفت.

سرانجام در جریان تحصن علما در حرم حضرت عبدالعظیم (ع) در ری که او نیز یکی از پیشتازان آن بود، توسط عده ای ناشناس، در نیمه شب دوم اردیبهشت 1288 ش، در 43 سالگی به قتل رسید و در جوار حضرت عبدالعظیم (ع) به خاک سپرده شد.

* رحلت استاد برجسته و عالم محقق آیت الله «میرزا مهدی آشتیانی» (1332 ش)
اشاره:

میرزا مهدی آشتیانی، حکیم، عارف و دانشمند شیعی در حدود سال 1266 ش در تهران متولد گردید.

پدرش میرزا جعفر ملقب به

میرزا کوچک از شاگردان آقا محمدرضا حکیم قمشهای و مادرش دختر حاج میرزا حسن آشتیانی، مجتهد معروف تهران بود. ایشان پس از فراگیری مقدمات، خارج فقه و اصول را نزد شیخ فضل الله نوری و آقا سید عبدالکریم مدرس آموخت.

وی از آن پس سال ها در تهران مدرس فلسفه و عرفان بود و عنوان مدرس رسمی مدرسه سپهسالار را داشت. در این میان شاگردان فرهیخته ای تربیت نمود که میرزا ابوالحسن شعرانی، دکتر عبدالجواد فلاطوری، دکتر محمد ابراهیم آیتی، سیدجلال آشتیانی، مهدی حائری یزدی و بدیع الزمان فروزانفر و... از آن جمله اند.

آیت الله میرزا مهدی آشتیانی در سال 1325 ش، به استدعای فضلاء و طلاب حوزه علمیه قم چندی به قم مهاجرت کرد و به تدریس و افاضه پرداخت و استاد شهید مرتضی مطهری در آن مدت قلیل توفیق استفاده از محضر او را داشت.

میرزا مهدی آشتیانی بی گمان یکی از متبحرترین شارحان و مدرسان فلسفه بود ولی ذوق عرفانی او بر مشرب عقلی اش غلبه داشت و این همه در آثار و شروح و حواشی او که البته از حد شرح و تفسیر بسیار فراتر می روند و خود، آثار مستقلی به شمار می روند، به خوبی هویداست.

از این عالم برجسته و محقق توانا آثار متعددی بر جای مانده که: حاشیه شرح منظومه منطق و حکمت، اساس التوحید درباره قاعده «الواحد» در وحدت وجود از آن جمله است. میرزا مهدی آشتیانی سرانجام در دوم اردیبهشت 1332 در 66 سالگی درگذشت و در قم مدفون گردید.

* تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به فرمان حضرت امام خمینی (ره) (1358 ش)
اشاره:

در نخستین روزهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی در سال 1357، بنا به فرمان حضرت امام خمینی (ره) به جوانان غیور و انقلابی ایران اسلامی، عده ای از دلسوختگان راستین و پیروان صدیق ولایت فقیه گرد هم جمع شدند و نهاد مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را پی ریزی کردند.

پس از مدتی حضرت امام خمینی(ره)

در دوم اردیبهشت ماه 58 طی فرمانی به شورای انقلاب، رسماً تأسیس نهاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را اعلام کردند و شورای انقلاب نیز با تأسیس شورای فرماندهی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، گامی اساسی در جهت سازماندهی این نهاد انقلابی برداشت. در اولین اطلاعیه سپاه، وظائف کلی آن چنین عنوان شده است: کمک به اجرای امور انتظامی و امنیتی، مبارزه مسلحانه علیه جریان‌های ضدانقلاب، دفاع در برابر حملات داخلی و خارجی، همکاری و هماهنگی با نیروهای مسلح نظام اسلامی، تربیت و آموزش اخلاقی و ایدئولوژیکی - سیاسی و نظامی کادر سپاه و... . اگرچه سپاه هویتی نظامی دارد اما نظامی‌گری در واقع یک بُعد از ابعاد این نهاد مکتبی است. سپاه نهادی نظامی در جهت اهداف و آرمان‌های والای انقلاب اسلامی است که حفاظت و نگهداری از نظام و حکومت اسلامی مهم‌ترین رکن آن را تشکیل می‌دهد. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در افق فرازمند، دارای آرمان‌های مکتبی، انسانی و جهان شمول است که باید همیشه حرکت خود را به آن سو جهت دهد.

*درگذشت «سیدعبدالعلی علوی» محقق معاصر (1359 ش)

اشاره:

سیدعبدالعلی علوی که در شعر به «پرتو» تخلص داشت در سال 1281 ش در تهران به دنیا آمد. پرتو علوی در 1300 ش به عراق و از آن جا به مصر سفر کرد و مدت دو سال در دانشگاه الأزهر به تحصیل علوم نقلی پرداخت.

او مدتی در اروپا نیز ساکن بود و سپس به ایران مراجعت نمود. پرتو چون با زبان‌های عربی، آلمانی و انگلیسی آشنائی داشت به عنوان مترجم رسمی وزارت دادگستری انجام وظیفه می‌کرد. تألیفاتی از پرتو به یادگار مانده است که: زندگی علی بن ابی طالب، دستور زبان آلمانی و بانگ جرس از جمله آنهاست. سیدعبدالعلی علوی در سال‌های ملی شدن صنعت نفت به مبارزه علیه شرکت‌های استعماری پیوست و در این راه به زندان افتاد. او در شعر بیشتر به مسائل اجتماعی روزگار خود می‌پرداخت. سید عبدالعلی علوی سرانجام در دوم اردیبهشت سال 59 در 79 سالگی درگذشت.

*سالروز اعلام انقلاب فرهنگی (1359 ش)

اشاره:

در 28 فروردین 1359، تعدادی از دانشجویان مسلمان کنترل دانشگاه تبریز را به دست گرفتند و فردای آن روز، منافقین و گروهک‌ها، دانشگاه تربیت معلم را تصرف کردند. به دنبال اولتیماتوم سه روزه از طرف شورای انقلاب به منافقین، مردم مسلمان، در دوم اردیبهشت 1359 موفق به شکست آنان شدند و این حرکت مورد تأیید امام قرار گرفت. پس از آن، ضرورت ایجاد می‌کرد تا دانشگاه‌ها برای مدتی تعطیل باشد تا تغییر و تحولی اساسی در تمام نظام آموزشی کشور انجام شود، از این رو دانشگاه‌ها از آن روز تعطیل شدند تا با مطالعه و دقت و فرصت کافی، تحولی بنیادین و اساسی در نظام دانشگاهی کشور پدید آید. این وظیفه به عهده ستاد انقلاب فرهنگی محول گردید تا این که دانشگاه‌ها در 27 آذر 1361 در سالروز وحدت حوزه و دانشگاه، بازگشائی شدند. این حرکت با هدف اسلامی کردن دانشگاه‌ها و خارج ساختن عوامل طاغوتی بود که به انقلاب فرهنگی موصوف گردید.

*درگذشت «سیدمحمود فرّخ خراسانی» ادیب و شاعر معاصر (1360 ش)

اشاره:

سیدمحمود فرّخ خراسانی متخلص به فرّخ، در سال 1276 ش در مشهد به دنیا آمد. وی از نوجوانی مقدمات فارسی و عربی را آموخت و در آنها مهارت یافت. سیدمحمود فرّخ، سال‌ها تصدّی امور آستان قدس رضوی را بر عهده داشت و در دوره‌های دوازدهم و سیزدهم مجلس شورای ملی، نماینده قوچان بود. در سال‌های آخر عمر، در مشهد انزوا گزید و به تأسیس انجمن ادبی فرّخ اقدام کرد. در سال 1353، دانشگاه مشهد به محمود فرّخ مقام استادافتخاری دانشکده ادبیات و علوم انسانی آن دانشگاه را اعطاء

کرد. استاد فرخ خراسانی سرانجام در دوم اردیبهشت 1360 در 84 سالگی درگذشت.

* 13 رجب
در گذر تاریخ

* میلاد پیشوای
اول مسلمانان امیرالمؤمنین
امام علی(ع)
(23 سال قبل از هجرت)

اشاره:

امام علی(ع) امام اول شیعیان و خلیفه‌ی چهارم، در سیزدهم رجب سال 30 عام الفیل در دورن خانه‌ی کعبه به دنیا آمد. پدرش ابوطالب(عبدمناف) پسر عبدالمطلب و مادرش فاطمه دختر اسد بن هاشم است. ابوالحسن، ابوتراب، ابوالحسین، ابوالرّیحاتین از جمله کنیه‌های آن امام و امیرالمؤمنین، ولی الله، اسدالله، مرتضی، وصی، یعسوب الدین، حیدر، کرار و... از القاب آن سرور می‌باشد.

حضرت علی(ع) از دوران کودکی، تحت تعلیم و تربیت حضرت محمد(ص) قرار گرفت و اولین مردی بود که اسلام آورد. آن امام همام به جز غزوه‌ی تبوک، در تمامی غزوات و جنگ‌های پیامبر اکرم(ص) حضور داشت و همواره در رنج‌ها و سختی‌ها، یاور و حامی پیامبر بزرگ اسلام بود. امام علی(ع) در هجدهم ذی‌حجه‌ی سال یازدهم هجری، در محلی به نام غدیر خم، به امر خدا و از طرف پیامبر به رهبری امت اسلامی پس از رسول اکرم(ص) برگزیده شد و پس از بیعت مردم، امیرالمؤمنین لقب گرفت. امارت پس از رحلت پیامبر(ص) این امر مهم اجرا نگردید و خلافت به دست ابوبکر افتاد. سی‌وسه سال از عمر مبارک امام علی در کنار رسول خدا(ص)، بیست و پنج سال پس از رحلت آن حضرت در خانه‌نشینی و در حدود پنج سال نیز در خلافت سپری شد.

* درگذشت «محمد بن عیسی ترمذی» محدث کبیر
(279 ق)
اشاره:

محمد بن عیسی معروف به ابوعیسی ترمذی از مشاهیر حُقاظ، مُحدثین و در شمار پیشوایان راوی حدیث قرار دارد. کتاب صحیح ترمذی از منابع درجه‌ی اول اهل سنت، از آثار ترمذی میباشد. وی در 70 سالگی وفات یافت.

* درگذشت عالم ربانی «علی بن محمد نصیرالدین حلی کاشی» (755 ق)

* 21 آوریل
در گذر تاریخ

* آغاز دومین جنگ امپراتوری ایران و روم در زمان پادشاهی ساسانیان (359م)

* درگذشت علامه اقبال لاهوری، متفکر برجسته پاکستانی (1938م)

* درگذشت دکتر "کلیم صدیقی" رهبر پارلمان مسلمانان انگلستان (1995م)